

Na Å•em vÅ¡em zÃ¡leÅ¾Ä- bezpeÄ•nÃ© pÅ™istÃ¡jnÃ-

Autor: Brian Vacher

KdyÅ¾ se zeptÃ¡te pilotÅ-, proÅ• rÃ¡di lÃ©tajÃ-, Å•asto vÃ¡m odpovÃ¬dÃ½, Å¾e kaÅ¾dÃ½ vlet a kaÅ¾dÃ© pÅ™istÃ¡jnÃ- je jinÃ© a Å¾e prÃ¡vÅ› tato rozmanitost situacÃ- pÅ™i Å™Ã-zenÃ- je na lÃ©tÃ¡jnÃ- pÅ™itahuje. Pokud chceme bezpeÄ•nÃ- a efektivnÃ- lÃ©tat na padÃ¡cÃ-ch, musÃ-me si uvÃ›domit, Å¾e pro nÃjs platÃ-totÅ©Å¾: kaÅ¾dÃ© pÅ™istÃ¡jnÃ- je jinÃ© a hraje pÅ™i nÃm roli velkÃ© mnoÅ¾stvÃ- promÃ›nnÃ½ch.

Z urÅ•itÃ©ho hlediska je snadnÃ¡jÅ¡Ã- Å™Ã-dit malÃ© letadlo neÅ¾ padÃ¡k, protoÅ¾e pilot mÅ-Å¾e kdykoli pÅ™idat plyn a vrÃ¡tit se do bezpeÄ•nÃ© vÃ½Å¡ky. My takovÃ½ luxus nemÃ¡me. MusÃ-me se proto snaÅ¾it porozumÃ©t vÅ¡em promÃ›nnÃ½m, kterÃ© nÃjs pÅ™i letu ovlivnÃ^ujÃ-. VÃ>tÅ¡ina lidÃ- si vÅ¡iÃ-mÃ¡ takovÃ½ch samozÃ™ejmostÃ-, jako je rychlosť a smÄ›r vÃ›tru. MnozÃ- vÅ¡ak zapomÃ-najÃ- na stovky dalÃ¡cÃ-ch promÃ›nnÃ½ch, kterÃ½m jsme pÅ™i kaÅ¾dÃ©m sesku vystaveni. DobrÃ½ a disciplinovanÃ½ paraÅ¡utista vÅ¡ak dokÃ¡Å¾e tyto promÃ›nnÃ© rozpoznat a peÄ•livÃ- zvÃ¡jÅ¾it.

Typy promÃ›nnÃ½ch

PromÃ›nnÃ© lze rozdÃ›lit dvÄ›ma zpÅ™soby:

- na mentÃ¡lnÃ- a fyzickÃ©;

- podle toho, zda je mÅ-Å¾eme Å•i nemÅ-Å¾eme ovlivnit.

Mezi promÃ›nnÃ© ovlivnÃ^ujÃ-cÃ- seskok a pÅ™istÃ¡jnÃ- mÅ-Å¾e patÅ™it neznÃ¡mÃ© letiÅ¡tÄ› s jinou nadmoÅ™skou vÃ½Å¡ikou, prvnÃ- seskok s novÃ½m vrchlÃ-kem, 180stupÅ^ovÃ¡ zatÃ¡ka pÅ™i pÅ™istÃ¡jnÃ-, otevÅ™enÃ- v malÃ© vÃ½Å¡ce, Å°ava po cestovÃ¡nÃ- â€“ a mohli bychom dlouho pokraÄ•ovat. ZprÃ¡vy o nehodÃ¡ch mohou bÃ½t zavÃ¡jdÄ›jÃ-cÃ- v tom, Å¾e obvykle uvÃ¡jdÄ›jÃ- pouze fyzickÃ© promÃ›nnÃ©, a to jeÅ¡tÄ› ty z nich, kterÃ© nelze ovlivnit.

PÅ™Ã-klady promÃ›nnÃ½ch

Rychlosť vÃ›tru

-
SmÄ›r vÄ›tru

-
SmÄ›r pÅ™istÃ¡vÃ¡nÃ-

-
Teplota

-
PÅ™ekÃ¡Å¾ky (pevnÃ©, pohyblivÃ©)

-
Plocha vrchlÃ-ku

-
Typ vrchlÃ-ku

-
CelkovÃ½ poÄ•et seskokÅ-

-
PoÄ•et seskokÅ s danÃ½m padÃ¡kem

-
PlÃ¡n letu

-
Typ zatÃ¡Ä•ek

-
VÃ½Å¡ka zatÃ¡Ä•ek

-
Doba od poslednÃ-ho seskoku

-
ZmÄ›na hmotnosti

-
PÅ™-davnÃj zÃ¡vaÅ¾Ã-

-
PÅ™ilba s kamerou

-
NadmoÅ™skÃj vÃ½Å¡ka

Turbulence

Provoz ve vzduchu

Bod otevÅ™enÃ-

DobrÃ½ Ä•i Å¡patnÃ½ bod vÃ½skoku

ZtrÃ¡ta vÃ½Å¡ky pÅ™i zatÃ¡Ä•kÃ¡ch

VeÅ¡kerÃ© zÃ¡sahy do Å™-zenÃ-

-
Kocovina

-
Ãšnava

-
OsobnÃ- problÃ©my

-
Stav brÃ½lÃ- Ä•i zornÃ-ku pÅ™ilby

-
ProchladlÃ© ruce

-
Å patnÃ› zkolabovanÃ½ slider

-
DomÃ¡jcÃ- zvÃ-Å™ata

DobrÃ½ paraÃ¡utista se snaÅ¾Ã- poÄ•et promÃ›nnÃ½ch omezit.
NapÅ™Ã-klad prvnÃ- seskok v neznÃjmÃ©m prostÅ™edÃ- radÄ›ji absolvuje sÃ³lo a
otevÃ-rÃj ve vÃ›tÅ¡Ã- vÃ½Å¡ice, pÅ™Ã-padnÃ› navÃ-c vyuÅ¾ije samostatnÃ©ho nÃ¡letu, aby
se vyhnul hustÃ©mu provozu. Na zemi jej poznÃ¡te podle toho, Å¾e si
peÄ•livÃ› pÅ™ipravuje plÃ¡n letu, zkoumÃ¡ orientaÅ•nÃ- body a kontroluje smÄ›r
vÃ›tru.

PlÃjnovÃjnÃ- pÅ™ed seskokem

PÅ™i kurzech bezpeÄ•nÃ©ho letu od kaÅ¾dÃ©ho ÄºoÄ•astnÃ-ka vyÅ¾adujeme, aby si pÅ™ed nÃ¡stupem do letadla ujasnil mirovÃci:

- mÃ-sto pÅ™istÃjnÃ- a koneÄ•nÃ©ho zastavenÃ-,

- smÄ›r pÅ™istÃjnÃ-,

- plÃjn letu,

- okamÅ¾ik poslednÃ- kontroly vÃ½Å¡komÄ›ru.

VÅjechny tyto informace pÅ™edstavujÃ- promÄ›nnÃ© a souÄ•asnÃ© jsou ovlivÅ›ovÃjny jinÅ½mi promÄ›nnÅ½mi â€“ dalÅ¡iÄ• podmÃ-nkou je tedy flexibilita. Na plÃjnovanÃ©m mÃ-stÃ> mÅ¬Å¾e pÅ™istÃjt skokan pÅ™ed vÃjmi, zmÄ›na vÄ›tru mÅ¬Å¾e obrÃjtit smÄ›r pÅ™istÃjnÃ-, provoz ve vzduchu mÅ¬Å¾e zmÄ›nit naplÃjnovanou trasu letu nebo vÃjm vÃ½Å¡ka nemusÃ- umoÅ¾nit plÃjnovanÃ½ typ pÅ™iblÃ-Å¾enÃ-.

KdyÅ¾ se poprvÃ© pokusÃ-te plÃjnovat let s ohledem na tyto Ä•tyÅ™i body, mÅ¬Å¾e vÃjm to pÅ™ipadat jako nÃ-vrat k zÃjkladnÃ-mu vÃ½cviku. Pokud se vÅ›ak budete snaÅ¾it dostat tyto Ä•tyÅ™i promÄ›nnÃ© pod kontrolu, vypracujete si cit pro okolnosti, kterÃ© jsou dÅ-leÅ¾itÃ© pro bezpeÄ•nÃ© pÅ™istÃjnÃ-. A co je jeÅítÄ• dÅ-leÅ¾itÃ>jÄ•- pÅ™i kaÅ¾dÃ©m sesoku budete mÃ-t osnovu pro uÄ•enÃ-.

PodmÃ-nkou pokroku je metodickÃ½ pÅ™Ã-stup k Å™zenÃ- padÃjku. ParaÃ-utista, kterÃ½ nastupuje do letadla s plÃjnem "pÅ™istau nÃ>kde na ploÅje proti vÄ›tru", se jen tÅ¬Å¾e mÅ¬Å¾e uÄ•it, zÃ-skÃ;jvat zkuÅjenosti a dostÃ;jvat promÄ›nnÃ© pod kontrolou. KaÅ¾dÃ© pÅ™iblÃ-Å¾enÃ- a pÅ™istÃjnÃ- se podobÃ>j loterii. Pilot padÃjku bez pÅ™ipravenÃ©ho plÃjnu tÅ¬Å¾ko zjistÃ-, jakÅ½ livil mÄ›ly rÅ-znÃ© promÄ›nnÃ© na jeho let, nezÃ-skÃ;j dobrou pÅ™edstavu o vÃ½Å¡kÃjich zatÃjÄ•ek a jejich typech. PÅ™Ã-nos pro svalovou pamÄ›t a kÅ™ivku uÄ•enÃ- proto zÅ-stÃjvÃj omezenÃ½. MÅ¬Å¾e znÃjít vÅjechnu teorii na svÄ›tÃ>, ale prakticky se mnoho nenauÄ•Ã-.

DisciplinovanÃ½ skokan se naopak snaÅ¾Ã- doletÃjt do stanovenÃ©ho bodu v urÃ•itÃ© vÃ½Å¡ce, usiluje o Ä•istÃ© pÅ™iblÃ-Å¾enÃ- na pÅ™istÃjnÃ- a vyuÅ¾Ã-vÃj orientaÄ•nÃ- body pro urÃ•enÃ- smÄ›ru pÅ™istÃjnÃ- a bodu koneÄ•nÃ©ho zastavenÃ-. Pokud pÅ™esto nepÅ™istane tam, kde chtÃj, dozvÃ- se aspoÅ, jak jej ovlivnil vÃ-tr nebo o kolik musÃ- pÅ™Ã-ÅjtÄ• zmÄ›nit vÃ½Å¡ku poslednÃ-zatÃjÄ•ky. PÅ™i kaÅ¾dÃ©m sesoku tak zÃ-skÃ;jvÃj informace o tom, proÄ• se urÃ•itÃ© vÄ›ci staly nebo nestaly, a mÅ¬Å¾e se postupnÃ> zdokonalovat.

SlyÅ¡Ã-m hlasy!

KaÅ¾dÃ½ z nÃjs vede sÃjm se sebou vnitÅ™nÃ- rozhovor a dobÅ™Ã-piloti vÃ›dÃ-, Å¾e je to ten nejlepÅ¡Ã- zdroj informacÃ- pro zdokonalovÃjnÃ-.

KaÅ¾dÃ©mu bez ohledu na zkuÅjenost Ã•i mÃ-ru konzervativismu se mÃ-Å¾e stÃjt, Å¾e udÃ›lÃj pÅ™Ã-liÅj nÃ-zkou zatÃjÄ•ku. NÃjÅj vnitÅ™nÃ- hlas nÃjs obvykle "seÅ™ve" mnohem dÅ™Ã-v neÅ¾ trenÃ©r nebo inspektor. ProÄ• ho tedy neposlouchÃjme?

Obvykle dokÃjÅ¾eme rozpoznat, Å¾e jsme v nebezpeÄ•Ã- â€" ne vÅ¾dy vÃjak rozumÃ-me tomu, jak jsme se do nÃj dostali. ÅŒasto strkÃjme hlavu do pÃ-sku a vnitÅ™nÃ- hlas ignorujeme. Mozek nÃjm mÃ-Å¾e Å™Ã-kat: "Ten padÃjk se mi nelÃ-bÃ-", "Po vÃ•erejÅjku se cÃ-tÃ-m hroznj jsme moc daleko na vÃ½skok".

Naslouchejte tÃ›mto hlasÃ'm, aniÅ¾ byste jim dovolili, aby vedly k zmatkÃ'm, nelogickÃ½m rozhodnutÃ-m a chybÃjim. Zkuste se od nich uÄ•it a pouÅ¾Ã-vat je pÅ™i dÃ›leÅ¾itÃ½ch rozhodnutÃ-ch, jako tÅ™eba zda mÃ;te vÃbec skÃjkat, zda mÃ;te sprÃjvnou vÃ½stroj nebo zda jste spokojeni s podmÃ-nkami.

Existuje Å™ada technik, jak dostat promÃ›nnÃ© ovlivÅ^ujÃ-cÃ-bezpeÄ•nÃ© pÅ™istÃjnÃ- pod kontrolu. Tyto postupy bÃ½vajÃ- vyuÄ•ovÃjny v kurzech pilotÃjÅ¾e padÃjkÃ-. Seznamte se s nimi a stanete se spolehlivÃjÅjmi piloty. MÄ•jte na pamÃ›ti, Å¾e na bezpeÄ•nost pÅ™istÃjnÃ- mÃ; vliv vÅjecho, co se bÃ›hem seskoku stane â€" od vÃ½skoku aÅ¾ do zÃjvÃ'reÄ•nÃ©ho pÅ™iblÃ-Å¾enÃ-.

PÅ™evzato z Ä•asopisu Skydive Mag, <http://www.skydivemag.com/>